

بسمه تعالی
دانشگاه آزاد اسلامی اصفهان (خوراسگان)
دانشکده پرستاری و مامایی
گروه آموزشی مامایی
طرح درس

موضوع تدریس: بارداری وزایمان ۱- بارداری طبیعی	مدت تدریس: ۳۴ ساعت
گروه هدف: دانشجویان ترم ۳ پیوسته مامایی	
نوع درس: نظری	پیش نیاز: علوم پایه (تشریح، فیزیولوژی)
محل اجرا: دانشکده پرستاری و مامایی	
مدرس: نازی کریمی karimi_nazli@khuisf.ac.ir	

هدف کلی: شناخت کامل از فیزیولوژی حاملگی - تشخیص حاملگی - اهمیت بهداشت و تغذیه زنان باردار و اصول مراقبتهای دوران بارداری - ناراحتیهای جزئی ناشی از حاملگی و طرق پیشگیری از آنها - تشخیص موارد غیر طبیعی در دوران بارداری و اقدامات آنها

اهداف رفتاری (یادگیری):

جلسه اول:

1- بارداری و زایمان و مامایی در دید وسیع آشنا شوند و اهداف علم مامایی، نقش ماما و وظایف و مهارتهای مامایی و جایگاه ماما در سیستم ارایه مراقبتها را مورد بحث قرار دهد.

2- آمار حیاتی توصیه شده از طرف CDC و NCHS را تعریف کند و تاثیر خدمات مامایی بر آنها را بداند.

جلسه دوم:

1- اعضا تولید مثل داخلی و خارجی را نام برده و وظایف اصلی آنها را توضیح دهند.

جلسه سوم:

1- انواع لگن زنانه را شرح دهند.

2- انواع عضلات ناحیه کف لگن و وظایف اصلی آنها را شرح دهند.

جلسه چهارم:

آناتومی و اقطار لگن را توضیح دهند و معاینات لئوپولد را شرح دهند.

جلسه پنجم - ششم و هفتم :

- ۱- چگونگی تشکیل، نحوه تمایز و عوامل تعیین کننده در تمایز گناد را بیان کنند.
- ۲- مراحل تکامل فولیکول های اولیه را در دوره جنینی، بعد از تولد و بلوغ بیان کنند.
- ۳- تغییرات فولیکول اولیه را در طی سیکل تخمدانی و سلسله حوادث فازهای فولیکولار، تخمک گذاری و لوتئال را تشریح کنند.
- ۴- نحوه عملکرد استروژن و پروژسترون در تنظیم هورمونی اندومتر را توضیح دهند.
- ۵- فازهای اصلی سیکل اندومتری را نام برده و سلسله حوادث هر فاز را تجزیه و تحلیل کنند.
- ۶- ساختار جفت را توضیح دهند و جریان خون جنینی - جفتی را تجزیه و تحلیل کنند.

جلسه هشتم :

- ۱- روش تعیین جنسیت در هنگام تولد (جنسیت گنادی، کروموزومی و فنوتیپی) را در جنین توضیح دهند.
- ۲- انواع علت بیماریهای جنسی نوزادان را بیان کنند.

جلسه نهم:

- ۱- مشاوره و مراقبتهای پیش از بارداری را تعریف کنند.
- ۲- علائم و نشانه های حاملگی، روشهای تشخیصی بالینی و آزمایشگاهی و تشخیصهای افتراقی را بیان کنند.

جلسه دهم - یازدهم:

- ۱- تغییرات فیزیولوژیک بدن مادر را در طی دوران حاملگی در ارگانهای سیستمیک و تناسلی دوران بارداری (متابولیسم مواد، تغییرات هماتولوژیک، قلبی و عروقی، ادراری، گوارشی، اسکلتی و چشمی) را شرح دهند.
- ۲- مراقبتهای بارداری (گرفتن شرح حال، آزمایشات متداول در بارداری و اقدامات لازم بر اساس هر یک از نتایج و ...) را توضیح دهند.

جلسه دوازدهم:

- ۱- بهداشت دوران بارداری (ورزش، استحمام، شغل، مقاربت، دندان، ایمنونیزاسیون، مصرف سیگار و دارو، مسافرت) را شرح دهند و کیسهای ارایه شده در این زمینه را پاسخ دهند.

جلسه سیزدهم:

- ۱- مشکلات شایع دوران بارداری (تهوع و استفراغ، کرامپ پا، واریس، هموروئید، پتیالیسم، سوزش سردل) تشخیصهای افتراقی و نحوه اداره این مشکلات را بیان کنند و به کیسهای ارایه شده پاسخ دهند.

جلسه چهاردهم و جلسه پانزدهم:

- ۱- علائم خطر دوران بارداری و روشهای تشخیصی زنان باردار در معرض خطر را شرح دهند.
- ۲- روشهای غربالگری سلامت جنین را شرح دهند.

جلسه شانزدهم:

- ۱- وزنگیری در بارداری، تغذیه صحیح متناسب با نیازهای مادر، مکملهای دارویی روتین بارداری، و روشهای بررسی تغذیه مادر را شرح دهند.
- ۲- آموزشهای و کلاسهای آمادگی بارداری و زایمان (زایمان فیزیولوژیک) را شرح دهند.

فعالیت دانشجویان:

- ۱- گوش دادن فعال
- ۲- مشارکت در بحث
- ۳- پرسش و پاسخ
- ۴- پیش خوانی
- ۵- یادداشت برداشتن از سخنان معلم و دیگران.

روش تدریس:

- ۱- روش خردمندانه
- ۲- روش سخنرانی
- ۳- روش مباحثه
- ۴- روش پرسش و پاسخ

وسایل آموزشی:

- ۱- نمایش اسلاید (پاورپوینت)
- ۲- مازیک و وایت بورد
- ۳- نمایش عکس و فیلم

منابع:

کتاب بارداری و زایمان ویلیامز. دستورالعملهای وزارت بهداشت.

ارزشیابی:

- ۱- حضور به موقع سر کلاس.
- ۲- شرکت فعال در کلاس مجازی با مطالعه قبلی.
- ۳- پرسش شفاهی در بین و پایان تدریس.
- ۴- پرسش شفاهی یا کتبی از مبحث تدریس شده در جلسه بعد.
- ۵- تهیه و تحویل تکالیف خواسته شده به ایمیل شخصی.
- ۶- امتحان میان ترم و پایان ترم.